Nr 143

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 28 Listopada v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 19 listopada.

(z Ruskiego Inwalida.)

Przez naywyższe dyplomata, datowane na okręcie Paryż dnia 29 września, Cesarz Jegomość raczył nayłaskawiey:

Naczelnika Głównego Sztabu J. C. M. Jenerała Adjutanta, Hrabiego *Dybicza*, mianować kawalerem orderu ś. *Andrzeja*.

Jenerała Adjutanta, Jenerała Kawaleryi, Xiążęcia *Trubeckiego*, udarować brylantowemi znakami orderu ś. Alexandra-Newskiego.

Jenerał - Adjutanta, *Bistroma Igo*, dowodzącego całą piechotą korpusu gwardyi, mianować kawalerem orderu ś. Alexandra-Newskiego.

Jenerała-Adjutanta, Jenerała piechoty, Barona *Żomini*, mianować kawalerem orderu ś. Alexandra-Newskiego.

z Bożey Łaski,

MY NIKOŁAY PIERWSZY,

Cesarz i Samowładzca Wszech Rossyi,

i t. d. i t. d. i t. d.

Dowódzcy Oddzielnego Korpusu Kaukazkiego, Naszemu Jenerał-Adjutantowi Hrabi Paskiewiczowi-Erywańskiemu.

Zawojowanie Karsu, Achałkałaku i Herfwisu nie położyło końca świetnym Waszym dziełom i sławnym postępom. Zastępując przewagę sił roztropnością rozrządzeń i szybkością poruszeń, a waleczne swe woysko napełniając niezachwianą ku sobie ufnością, pokonaliście zawady, nie przez nieprzyjacioł tylko, ale i przez samo przyrodzenie stawione. Torowaliście sobie drogę po niedostępnych gór pasmach i przez ciasne wąwozy; doścignęliście i samém tylko odważném uderzeniem zniszczyli mnogie w liczbie siły Tureckie, zebrane na obronę Achałcychu, i wślad za tém, korzystając z owoców zwycięztwa, poddaliście orężowi Rossyyskiemu oną, ważną twierdzę, przedmurze Anatolii. Te nowe zasługi, pomnażając Waszą sławę, zjednały dla Was nowe prawo do zupełney Naszey życzliwości i do wdzięczności Naszey. Na ich okazanie, Naymiłościwiey mianujemy Was *Kawalerem Orderu Swiętego Andrzeja Apostoła pierwszego wezwania*, którego znaki tu przesyłając, rozkazujemy Wam włożyć na siebie i nosić podług ustaw. Przekonani jesteśmy, że ten odznaczający się dowód Monarszych Naszych względów na Wasze dzieła, podobnież jak dawniey zasłużone przez Was nagrody, jeszcze podwoi gorliwość Waszą ku przenoszeniu trudow, ku dobru oyczyzny poświęconych.

Zostajemy ku Wam Cesarską Naszą łaską zawsze życzliwi.

(Podpisano) NIKOŁAY.

Na Okręcie Paryż w zatoce Warneńskiey dnia 22 września 1828 r.

Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Jenerała piechoty Hrabiego Lanżerona.

Hrabio Alexandrze Fedorowiczu!

Dla znajomego Mi doświadczenia i gorliwości Waszey, poruczyłem Wam dowództwo nad woyskami Wołoszczyzny; następstwa, usprawiedliwiwszy Moje ku Wam zaufanie, zadosyć uczyniły w zupełności Moim oczekiwaniom. Męztwo woysk pod dowództwem Waszem zostających, nie tylko ochroniło poruczony orężowi ich kray, ale odparłszy niejednokrotnie napady mnogolicznego nieprzyjaciela, połamała jego szyki i odparła je do samego Dunaju, a nawet i za tę granicę. Odnosząc do roztropnych rozrządzeń i czynności Waszey tak znakomite postępy woysk Wam powierzonych, i zupełne zabezpieczenie całey Wołoszczyzny, przyjemna Mi oświadczyć Wam za to zupełną i doskonałą Mą wdzięczność.

(podpisano) NIKOŁAY.

Okręt-Paryż w zatoce Warneńskiey dnia 1 października 1828 r.

Naywyższy dyplomat Jenerał-Adjutantowi J. C. M. Hrabi Orłowemu.

Pragnąc okazać zupełne Nasze zadowolenie z chwalebney gorliwości Waszey ku służbie, okazywaney we wszystkich rozprawach, których byliście uczęstnikami w ciągu teraźnieyszey kampanii przeciw Turkom, a osobliwie ku odznaczającey się roztropności w rozporządzeniach i męztwu, z jakiemi Wy 20 września tego roku, z powierzonym Wam oddziałem wniwecz obróciliście kuszenie się nieprzyjaciela, odciąć od Naszego obozu brygadę Jenerał Majora *Nabela*, naymiłościwiey dajemy Wam przesyłającą się przy tém *szpadę brylantami ozdobioną*, zostając ku Wam zawsze życzliwym.

(podpisano) NIKOŁAY.

Sankt-Petersburg dnia 23 października 1828 roku.

Odessa dnia 3 października.

(z Gazety Odeskiey).

Sześć tysięcy ośmset jeńców tureckich, z liczby garnizonu, który bronił Warny, nie dawno przeszły *Dunay* pod *Satunowem*, prowadzone przez półki 13ty i 14ty strzelców, będące pod dowództwem Jenerała Majora, Xiążęcia *Prozorowskiego*. Prowadzeni są do *Kijowa* i Tyraspola.

— Temi dniami przybył do miasta naszego Jenerał-Porucznik *Uszakow*.

— W roku 1825, Błogosławioney pamięci Nayjaśnieyszy Cesarz Alexander I, na przedstawienie P. Jenerał-Gubernatora Nowo Rossyyskiego i Bessarabskiego, Hrabiego *Worońcowa*, oświadczył Naywyższą Swą zgodę, na wystawienię w *Chersonie* pomnika, dla JO. Xiążęcia *Potemkina-Tauryckiego*. Panujący teraz Cesarz raczył łaskawie potwierdzić ten projekt: niezwłocznie została rozpoczęta subskrypcya po całym kraju Nowo-Rossyyskim dobrowolnych ofiar: skutek zupełnie odpowiedział oczekiwaniu. Mieszkańcy guberniy Nowo Rossyyskich, wdzięczni dziełom i trudom założyciela tuteyszego kraju, nayżywiey przykładali się do tego przedsięwzięcia. Ofiarowane summy wystarczają już na koszta, potrzebne na wystawienie pomnika. Teraz zwierzchność przystąpiła do ostatecznych rozporządzeń, i kray nasz, nie długo przyozdobiony zostanie nowém dziełem sławnego artysty P.

Martosa, który zaymuje się odlaniem statuy *Potemkina*. Pomnik składać się będzie ze statuy bronzowey, wystawującey *Potemkina* z mieczém w ręku, na podnożu z białego marmuru. Wielkość jey (4 arszyny i 4 wierszki) będzie się równała wielkości znajomey statuy Herkulesa Farneyskiego. Projekt pomnika ułożony także przez P. *Martosa*.

Stawropol d. 30 października.
(z Ruskiego Inwalida).

Dnia wczorayszego, dowodzący woyskami na linii kaukazkiey, Jenerał jazdy *Emanuel*, powrócił do Stawropola, szczęśliwie ukończywszy wyprawę, którą przedsiębrał przeciw góralskiego plemienia Karaczajewców. Mieszkając u podnoża Elborusa, w mieyscach niedostępnych, nie tylko, że oni sami, nie lękając się ukarania, częste w granice nasze robili napady, ale jeszcze ich ziemię, zasłonione od wszelkiego, z naszey strony, postrzeżenia, pogranicznemi górami i wąwozami, ciągle były mieyscem zgromadzenia się wszystkich, nieprzyjaźnych Rossyi, narodów góralskich, które znacznie się wzmogły od czasu wypowiedzenia woyny rządowi tureckiemu. D. 20 października, woyska nasze, pod osobistém dowództwem Jenerała *Emanuela*, zbliżywszy się do wąwozu Karaczajewo, o godzinie 7 zrana, zaczęły bitwę z góralami, którzy z rozpaczą, broniąc tey warowni bezkarnego łupieztwa, przedłużyły bitwę do godziny 7 wieczorem; ale nareszcie znagleni byli ustąpić przed usiłowaniem walecznego naszego woyska, którego nieustraszone męztwo i w tym razie zupełnym skutkiem uwieńczone zostało. Pokonany nieprzyjaciel, który utracił naylepszą część swojego woyska, wyparowany został z wąwozu i rozproszony, a oddział nasz, zająwszy go, nazajutrz bez żadney przeszkody, dosięgnął głównego aułu Karaczajewców *Kart-Jurty*, którego przestraszeni mieszkańcy natychmiast wysłali swych starszyn, z prośbą o miłosierdzie, które też im dano. D. 22 października, władca Karaczajewców Wali-Isłam-Krym Szawkałow, starszyny i wszystek lud, wykonali przysięgę na poddaństwo Jego Cesarskiey Mości, na rękoymią wierności dali zakładników, tak z rodziny władcy *Szawkałowa*, jako i ze trzech innych rodzin znakomitszych starszyn, obowiązawszy się nie tylko odtąd nie dozwalać na ziemiach swoich żadnego skupiania się górali, lecz nawet przeszkadzać własnemi siłami wtargnieniu ich w nasze granice, i wcześnie uwiadamiać naybliższą Zwierzchność Rossyyską o wszelkim ich zamiarze nieprzyjacielskim.

Uskromienie Karaczajewców jest nader ważném dla spokoyności i bezpieczeństwa obwodu Kaukazkiego. Tym zaś jest przyjemnieyszą, że wedle stanowczych i rozsądnych środków, których się jął jenerał *Emanuel*, dopełnione zostały w nader krótkim czasie i bez znaczney straty w woyskach do tego użytych. Prócz tego kray Kukazki znayduje nowy środek zbywania swoich płodów, przez otworzenie domu zamiennego, nad rzeczką Kumą na przeciw twierdzy Chachanduchowskiey, dla handlu z tymi nowymi poddanymi Rossyi.

Królewstwo Polskie.

JW. Jenerał Hrabia *Ożarowski* przybył dnia 29 listopada do Warszawy. (*Kur. War.*).

Grecya.
(z Gazety Sankt-Petersburskiey).

Grecya dzieli się na trzy obwody: pierwszy składa się z lądu stałego, czyli właściwie tak nazywaney Grecyi; drugi z półwyspu *Peloponezu* czyli *Morei*, a trzeci, ku południowi, z wysp czyli Archipelagu. *Grecya*, właściwie tak nazwana, leżąca w stronie północney, zawiera 29 powiatow, mianowicie: *Ateny, Teby, Liwadyą, Talantę, Watunizę i Turkochory, Zatunę, Almiro i Kaossę, Magnezyą, Salonę, Lidorykę, Melandrinę, Neopatras, Karpenissy, Kargasserę, Apokuro, Zygo, Wallo (Włocho), Kieromero, Wonicę, Missolungę, Wrachorę, Anatolikę, Waltos, Agraffę, Artę, Aspropotamos, Derwenchoryą i Egrybos.* Liczba Grekow, zamieszkujących prowincye, powstałe przeciw Porcie, rozciąga się do 600,000 z tych 40,000 zostaje pod bronią. Przemysł Greków ogranicza się bawełną, jedwabiem, wełną, zbożem, oliwą, futrami, drzewem okrętowém, bydłem rogatém, i innemi różnego rodzaju artykułami żywności. Chociaż narodowe ich dzierżawy składają połowę prawie Morei, dochody jednak, jak z przyczyny woyny teraźnieyszey, tak dla istnieją cego w niektórych mieyscach niedostatku ziemi uprawney, wynosiły w roku przeszłym, tylko pół miliona talarów hiszpańskich. W *Tessalii* liczą 80,000 mieszkańców, w liczbie których jest 35000 Turków. W całey Europie nie znaydziemy żyźnieyszych krajow nad *Laryssę* i *Zitunę*. Rodzące się tam i wywożone produkta są: jedwab, bawełna, wełna, pieńka, konopie, wino, tytuń, zboże różnego rodzaju, pszenica turecka, i t. d. Także, obwod ten ma naylepsze w całey Grecyi fabryki, jedwabne, bawełniane i wełniane. *Peloponez* (Morea), podług postanowienia ostatniego zgromadzenia narodowego, dzieli się na 27 powiatów jako to: *Napoli di Romania, Argos, Korynt, Naskagni, Wosticę, Kalabrytę, Tripolicę, Karitmefanar, Arkadią, Pirgo, Gastunią, Patras, Kastro, Modon, Koron, Niziq, Mikromanią, Androssę, Emplachitę, Kalamatę, Londary, Maynę, Menombaskę, Mistrę, Prasto i Sent-Pietro.* Mieszkańców liczą do 700,000, z których pod bronią jest 70,000. Prócz wszelkich, do wyżywienia potrzebnych płodów, Morea obficie wydaje: oliwę, rozenki, jedwab, wosk, drzewo do budowli, i t. d. Także Peloponez opatruje wyspy Jońskie wielkiém mnóstwem bydła rogatego, płastwem, oliwą, masłem, sérami, miodem, figami, pomarańczami, śliwkami i migdałami. *Archipelag* składa się z dwóch części, to jest: z *Cyklad* i *Sporad*. Cyklady obeymują: *Tine, Mikone, Syrę, Poro, Antiporo, Cypr, Milos, Kimoli, Kol., Amogro, Cykiro, Polikandro, Santorin, Stampalią, Anasę, Zeę, Termią i Skrofy.* Wyspy sporadyyskie są: *Samos, Sciato, Melindronia, Karwato, Nio, Simi, Malini, Episkope, Kasso, Egina, Salamina, Angistrion, Poro, Idria, Speccia, i Ipsara.* Wszystkie te razem wyspy zawierają 300,000 mieszkańców, z których pod bronią jest 80,000, licząc w to 20,000 maytków. Roku przeszłego dochody wynosiły prawie 200,000 kolonad. Wyspy te wydają: wino, jedwab, bawełnę, grecką hubkę i różne rodzaje płodów; ta część *Grecyi* ma blisko 2500 okrętów, albo raczey statków, których część trzecia składa się z brygów trzy-masztowych. Cały dług narodowy wynosi pięć milionów kolonad. Twierdzą, że w czasie pokoju, same drzewa oliwne przynoszą dochodu 50 milionów. Równiny Gostuńskie, Wonickie, Koryntskie, Argosskie i Attyckie, i w ogólności, okolice Aten, poczytywane są szczególniey zdatnemi do wszelkiego rodzaju uprawy.

Włochy.

Florencya dnia 10 listopada.
(Journal de St. Petersbourg.)

J. C. W. Wielka Xiężna Rossyyska Helena, przybyła zeszłego piątku do tuteyszey stolicy. Tegoż dnia odwiedziła J. C. W. naszego Wielkiego Xięcia. Wczora Jey Cesarska Wysokość słuchała mszy ś. w kaplicy Poselstwa Rossyyskiego, gdzie się znaydowały znakomitsze osoby tego narodu, mieszkające we Florencyi. Po mszy, tegoi tarze dworu, ministeryum, ciało dyplomatyczne i inne znakomite osoby, miały zaszczyt być J. C. W. przedstawianymi. Wielka Xiężna Jeymość miała potém obiad w pałacu *Pitti*. Dygnitarze Dworu, jako też Hrabia *Borch*, Rossyyski sprawujący interessa w Toskanii, mieli honor znaydowania się u stołu J.C.W. Dostoyna podróżna, zabawi tu dni ośm, a potém wyjedzie do Rzymu i Neapolu.

(z Kuryera Warszawskiego.)

P. *Szatobryan* Poseł francuzki przy dworze Rzymskim, dzień imienin swego Króla obchodził przez solenne nabożeństwo w tameczném Kościele Sgo *Ludwika*, na którém znaydował się Oyciec S.

Monitor Paryzki donosi, że jenerał *Meson* miał zamiar popłynąć w towarzystwie admirała *Rini* do *Patrasu*, dla ułatwienia przeszkód względem zdobycia zamku *Morei*.

FRANCYA.

Paryż dnia 17 listopada.

(Journal de St. Petersbourg.)

Słychać, że w traktacie, zawartym z Ibrahimem, Francya zabezpiecza wszelkie działania ze strony W. Sułtana przeciwko Egiptowi, i że także przyjęto warunki przyjazne Turkom Moreotom, którzy się znaydowali w twierdzach.

— Syn nieboszczyka Xięcia *Poniatowskiego*, przybył d. 29 października do Tulonu, bawi jeszcze w tém mieście, oczekując sposobności popłynienia do Morei; wyjeżdża on jako prosty strzelec konny 3go regimentu woyska moreyskiego.

— Na odgłos wieści, puszczoney w Tulonie, już przez gazety, już z listów, otrzymanych z Lewantu, jakoby brakło świeżey żywności naszemu woysku w Morei, przygotowują spiesznie kilka statków handlowych, celem wysłania wszelkiego rodzaju żywności do tego kraju. Już negocyanci tuteysi gotowi są wyprawić swoje okręty do Morei; jeden z nich, mający za dni kilka wyruszyć, wiezie wszelkie zapasy żywności, z których dobrego spodziewają się zysku. Rodzay ten spekulacyi będzie miał bez wątpienia wielu naśladowców, a naszym żołnierzom na niczém nie zabraknie.

(z Kuryera Warszawskiego.)

3ch oficerów Duńskich udało się nie dawno do *Grecyi* pod dowództwo Jenerała *Mezon*.

Jenerał *Mezon* udał się prawie z całym korpusem z *Nawarynu* do *Patrasu*.

W *Tulonie* utrzymują powszechnie, że w *Morei* powstała zaraźliwa choroba, na którą szczególnie ma cierpieć woysko Francuzkie.

Zapewniają, że Anglicy sprzeciwiają się jenerałowi *Mezon*, aby nierozszerzał swoich działań w Grecyi.

Doszła urzędowa wiadomość z *Madrytu* do *Lisbony*, że rząd hiszpański cofnął swoje woysko od granic *Portugalii*.

Woysko francuzkie uiściło zamiar naypomyślniey oswobodzenia *Morei* bez straty ludzi, życzyć przeto należy, aby tylko febra była względną na woysko.

Donoszą z *Madrytu*, że dla powiększenia siły zbroyney na wyspie *Kuba*, organizuje się teraz półk jazdy w *Andaluzyi* składający się z dobranych ludzi i koni.

W kantonie Szwaycar. *Bern*, w miasteczku *Bley* niedawno aptekarz *Diefenbach*, chcąc doświadczyć na sobie skutku *Fosforu*, zażył go bez poprzedniczey narady z lekarzem, w ciągu kilku dni 5 uncyi, co było powodem, że utracił zmysły a wkrótce zakończył życie!

Według odebranych wiadomości z *Wiednia*, miało przybyć do *Korfu* nowe woysko lądowe angielskie dla zluzowania tamecznego garnizonu lub też dla wzmocnienia go.

Może w całey *Europie* nieznayduje się podobny związek, któryby się mógł równać z Towarzystwem dobroczynnym w *Niderlandach* istnącym pod nazwiskiem: *Tot Nut vant algemein*. To towarzystwo zostało założone w r. 1784 przez Pastora *Menonitów*, nazwiskiem *Niuwenhuyzen*. liczy teraz w państwie niderlandzkiém 12,000 członków, a 2 razy tyle w osadach tegoż państwa. Do niego należy znaczna liczba szkół, piękne biblioteki, znaczne kassy oszczędności, słowem: składa się ze wszystkiego, coby mogło dostatecznie wesprzeć cierpiącą ludzkość. Szanowny założyciel tegoż towarzystwa urodził się w Niderlandach r. 172[illegible], zakończył życie w niezmordowaney pracy dla ulżenia nędzy nieszczęśliwym współrodakom, w r. 1806, zostawiwszy po sobie wieczną pamiątkę i wzór godny naśladowania.

Ostatnia wiadomość ze *Stambułu* donosi, że *Sułtan* uwiadomiony o utracie *Warny*, skazał wielkiego Wezyra na wygnanie, a *Kapudan* Basza były dowódca *Warny* został Wezyrem.

ANGLIA.

(z Kuryera Warszawskiego).

Według ostatnich wiadomości odebranych z *Londynu* ustaje nakoniec żółta febra w *Gibraltarze*. D. 22 z. m. znaydowało się jeszcze 1554 chorych w tem mieście, a 27 nie było ich więcey nad 1130. Liczba zmarłych w dniach powyższych wynosiła w ogóle 81. Jeżeli stan zdrowia podobnym sposobem daley polepszać się będzie, to lekarze znaydujący się w *Gibraltarze* mają nadzieję, że ta zaraza wkrótce ustąpi.

W koloniach Angielskich *Kap Koost* odtąd nie będzie Gubernatora, tylko 3 obranych obywateli kupców będą rządzili temi koloniami. Administracya i utrzymanie Gubernatora kosztowały rocznie 1,200,000 zł. p. a teraz nie wyda się więcey nad 160,000 zł. p.

Pewna gazeta włoska dowodzi, że *Rosyni* swóy sławny marsz żałobny z opery *oblężenie Koryntu* przepisał co do nóty z opery *Samuel*, niegdyś przez *Mejera* skomponowaney.

Zdrowie Xięcia *Klarencyi* Brata Króla Angielskiego znacznie się polepsza, spodziewają się także, iż Król wkrótce przyydzie do zdrowia.

W pewném mieście angielskiém przechadzał się w ogrodzie publicznym znakomity urzędnik, który będąc biedny z urodzenia, jedynie przez znakomity talent i zaszczytne zasługi doszedł do wysokiego dostojeństwa: w środkowey alei, gdzie naywięcey osób znaydowało się, spotyka go staruszek proszący o wsparcie. Szlachetny urzędnik spoyrzawszy kilka razy na owego staruszka, zawołał z uniesieniem: „Wszak toś ty, móy przyjacielu, u którego przed 15tą laty stołowałem się w *Portsmout*, płacąc ci z mojey szczupłey pensyi jako aplikant, po kilka szelingów za obiad; wiem dobrze, że będąc w niedostatku, pozostałem ci winien kilka funtów szterlingów, a nie mając nigdy sposobności dowiedzieć się o twoim pobycie, niemogłem się uiścić z mego długu. Teraz gdy jestem w dostatku, a widzę cię tak nędznym, oddam ci nie tylko twoją należność, ale cię wspierać będę do śmierci!”

Młoda Królowa Portugalska, chociaż ciągle bawi w *Londynie*, lecz od niejakiego czasu wcale się nie pokazuje; i mało co o niey słychać.

AUSTRYA.

(z Kuryera Warszawskiego.)

Dostrzegacz Austryacki donosi z Alexandryi, że pierwszy oddział eskadry Egipskiey z woyskiem, zawinął dnia 24 września do wspomnionego portu. Oddział ten składał się ze 26 okrętów, na których było blisko 5,000 żołnierzy. Jeden okręt liniowy Turecki ze *Stambułu* utonął podczas żeglugi. Ludzi okrętowych i żołnierzy na nim będących uratowano, lecz utonęło 600 koni, 300 dział spiżowych oprócz bateryi okrętowych z wielu innemi materyałami okrętowemi, które z bitwy Nawaryńskiey ocalono. Strata wynosi milion przeszło piastrów.

W *Węgrzech* w wielu mieyscach panowała radość po odebraniu wiadomości o zdobyciu *Warny* przez woysko Rossyyskie: Chrześcijanie bowiem pomścili się nad Muzułmanami za zgon *Władysława* Króla Polskiego, który wówczas był także Królem Węgierskim i dowodził licznem woyskiém tegoż narodu.

POCZET *Godnych wspomnienia kobiét Polskich, opuszczonych w dziele P. Sowińskiego: o Polkach.*

(*Artykuł poświęcony Damom Galicyi*).

(z Rozmaitości Lwowskich).

Płci piękna, kiedy męska tak odrodna,
Dawaj przykłady, zawstydź, wzbudź ospałych,
Płci piękna, stań się uwielbienia godna! *Krasicki.*

Bohatynowa Zofija z Xiążąt Czartoryskich, Chorążyna Wołyńska wielkiey nauki, cnoty i pobożności niewiasta. Żyła około roku 1616. Przekładała z greckiego dzieła ascetyczne. Trzymała z kościołem wschodnim. (Siarczyński.)

Czartoryska Xiężniczka Eudoxyja, bohatyrka 16 wieku. Niemcewicz powiada, że nie raz

gromiła Tatarów. Mieszkała w obronnym zamku swoim w Zieńkowie.

Grabińska Hrabina z domu Małachowska. Wspomina o niey bezimienny autor dzieła niemieckiego: *Dreysig Brief über Galizien etc. Wien und Leipzig* 1787. Podług niego, posiadała wiele żyjących języków i była znacznie oczytaną. Żyła w 18 wieku.

Hennikówna Anna. Pisywała wiersze około r. 1777 do *zabaw przyjemnych i pożytecznych* Naruszewicza.

Jabłonowska T. Xiężniczka umiała nawet po grecku. Hann w przedmowie do przekładu Szteczkiewicza *Wiosny Kleista*, rozwodząc się z jey pochwałami, mówi: „że jest godną imienia prawdziwey filozowki." Żyła w 18 wieku.

Jasielska Kunegunda Stolnikówna. Duńczewski wiersze jey przytacza.

Kiszczyna, uczona kobiéta 16 wieku. Listy jey pisane do Synodu odprawiającego się w Węgrowie r. 1565 dnia 25 grudnia, a zalecające jedność zdań w sporze o predobaptyzmie, czytać można u Lubienieckiego.

Kossakowska Kasztelanowa Kamińska z domu Potocka. Dama rzadkiego dowcipu. Lubiona i szanowana od Monarchów, mianowicie od Józefa II. Zbieram od dawna trafne jey odpowiedzi i kiedyś niemi przysłużę się publiczności czytającey.

Krasińska Hrabina. O niey, jak o żyjącey, pisząc Fryderyk W. do Woltera, nazywa ją wielce uczoną kobietą.

Kościelecka Gertruda zakonnica, Kasztelanka Międzyrzecka, znana jest w dziejach ze sprawy o nię toczoney. Obwiniona od Górki Wojew. Poznań. o życie nieobyczayne, publicznie niewinności swojey dowodziła i dowiodła. Żyła w 17 wieku. O niey Niesiecki i Siarczyński.

Lubomirska słynąca z piękności, w czasach zgrozy rewolucyyney gilotynowana we Francyi, za to, że znaleziono przy niey list od Xiężney Lamballe do Królowey. Poseł Polski celem wybawienia jey wyprawiony od Króla Stanisława Augusta, za pozno, bo dopiero nazajutrz po jey śmierci przybył do Paryża. Koniec tragiczny tey nieszczęśliwey Xiężney godzien pióra Alexandra Bronikowskiego.

Lubomirska Xiężna Marszałkowa z domu Czartoryska. Podług bezstronnego zdania sławnego Marmontela, mówiła lepiey po francuzku i wiedziała więcey, niżli trzecia część akademików paryzkich.

Łuszkowska, znana w dziejach pod imieniem *Jadwiszki ze Lwowa*. była kochanką Władysława IV; z którym miała syna, nazwanego Konstantyn de Waza i zmarłego w młodym wieku. Król wydał ją za mąż r. 1637 za Jana Wypowskiego Herbu Grabie, Chorążego Nurskiego, Starostę Mereckiego. Sam po ślubie oddawał ją oblubieńcowi, przyczém miał mowę Fredro Podkomorzy Przemyślski. (Obacz Kwiatkowskiego Wład. IV str. 359). Od tey Jadwigi ma nazwisko poduszeczka na szpilki jadwiszką zwana, tak jak niegdyś Pani Fontange fontaziowi nazwę nadała.

Małachowska Hrabina z domu Potocka. Wyżey wspomniany bezimienny autor niemiecki nazywa ją „prawdziwym cudem dobrego wychowania." Żyła w 18 wieku.

Olizarówna Marya Xiężniczka Serwii. Podług Niesieckiego zjednała sobie pięknością i przymiotami serce Sułtana Amurata II. i była jego małżonką. Olizarowie, szanowna, dotąd kwitnąca, na Wołyniu rodzina, przenieśli się z Serwii do Polski w wieku 14. Inna Olizarówna była za Xięciem Bulgaryi.

Ostrogska Katarzyna z Sobieskich, Wojewodzina Krakowska, siostra Króla Jana III, była za drugim Radziwiłłem Wojewodą Wileńskim. Dama cnót wielkich, opłacała własnemi pieniędzmi patronów, by darmo sprawy ubogich popierali. Czas dzieliła między czytaniem książek i ręcznemi, dla ubogich przeznaczonemi, robotami. Tak była biegłą w teologii, że nie raz Król Jan nazywał ją żartem sławnym teologiem. I w krajach obcych poważaną była, Papież Inocenty XI zaszczytnie przyymował ją u siebie. Zwykła była mawiać: „Dobra Francya, chwalebna Hiszpania, wesołe Włochy, bogate Niemcy, ale mi naymilsza Polska. Umarła r. 1694.

Ostrogska Anna Xiężna Wojewod. Wołyńska, Jana ze Sternbergu Kostki Wojewody Sandomierskiego córka. Pani cnót i przymiotów rzadkich, dla ubogich wielce szczodrobliwa. Umarła r, 1635. Uczony Xiądz Siarczyński pochwały jey oddaje.

Pielgrzymowska Teodora z Lackich, małżonka Pisarza W. Ks. Lit.; tak nadzwyczayney miała być siły, iż żaden mężczyzna pokonać jey nie mógł. Żyła pod panowaniem Zygmunta III (Siarczyński).

Poniatowska Krystyna, znana w 17 wieku z przepowiadań, które wszelako nie sprawdziły się późniey. Bawiła w Czechach, zkąd wygnana r. 1623 w Polszcze osiadła. (Siarczyński)

Potocka Michałowa. Żyła w 18 wieku. Janocki i Hann mienią ją uczoną kobietą (1).

Radziwiłłówna Anna, żyjąca w 16 wieku Listy jey w tymże co i Kiszczyny celu pisane, znaydują się także u Lubienieckiego. O obudwóch Swięcki wspomina.

Radziwiłłówna, siostra Wojewody Wileńskiego, walczyła mężnie w potyczkach za panowania Stanisława Augusta i na placu bitwy, z własnego wyboru oddała rękę nie majętnemu, ale walecznemu młodzianowi. (Niemcewicz).

Sieniawska Jadwiga z Tarłów Wojew. Ruska. Tak była cenioną z przymiotów ciała i duszy, że gdy była Panną, starali się o nię nietylko polscy Panowie, ale nawet z Węgier i Wołoszczyzny przyjeżdżali. (Niesiecki).

Sieniawska Elżbieta z Gostomskich. Także tak dalece była piękną, że już ją w 13 roku wykradziono. Będąc ozdobą dworu Anny Jagiellonki, tamże poszła za Prokopa Sieniawskiego Podczaszego Kor. (Tenże).

Szeptycka Hrabina z domu Trębińska. Kasztelanka Przemyślska. Wspomniany już autor niemiecki nazywa ją galicyyską *Sevigné* (2).

Suchodolska Petronella z Suchodolskich Kasztelanowa Radomska. Przekładała dzieł kilka na język Polski około r. 1787. Romans *Sara Th** z francuzkiego, a xięgozbiór tuteyszy akademicki posiada jey rękopism dzieła: *Gra edukacyyna* w zbiorze papierów Tretterowskich.

(*Dokończenie nastąpi*).

---

(1) *Może ze wszystkich rodzin w Polszcze, rodzina Potockich naywięcey wydała dam słynnych rzadkiemi przymiotami Duszy i ciała. Autor rossyyski Murawjew wspomina w jedném dziele swojém, że nie zna Potockiey, którаby piękną nie była. Piękny sposób myślenia, uprzeymość, dowcip i wdzięki są dziedzictwem niewieścich członków domu tego.*

(2) *Autor ten, a po nim znany Werner, może dla tego przyjaciel osobliwy kobiet polskich, że miał Polkę za żonę i z pewną Polką podróżował, z uymą mężczyzn składa damom Polskim hołdy uwielbienia.*

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 28 Listopada v. s. 1828 Roku.

P r e n u m e r a t a

Ogłasza się prenumerata na dzieło, będące już pod prassą, i które wyydzie na białym pięknym papierze, pod tytułem:

OBLĘŻENIE
WIÉDNIA
ROMANS HISTORYCZNY PRZEŁOŻONY Z DZIEŁ PANI KAROLINY PICHLER;

we 4ch tomach, z dodaniem *Summaryuszu wyprawy Jana III pod Wiedeń* przez Dyakowskiego, naocznego świadka tey wyprawy.

Cena prenumeraty na jeden exemplarz rub. sr. 2 kop. 70, albo assygn. rub. 10.

Prenumerata przyymuje się w Wilnie: w Redakcyi Kuryera Litewskiego i w Księgarniach JPP. Zawadzkiego i Morytza; w Mińsku w sklepie JP. Bazylego Makarewicza.

O wyyściu tego dzieła PP. Prenumeratorowie przez gazetę Kuryera Litewskiego uwiadomieni zostaną, i za złożeniem biletu odbiorą dzieło u tych Osob, u których złożyli pieniądze na prenumeratę.

Pozwolono drukować. Wilno d. 26 listopada 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski przez dwa Remissyyne wyroki 1826 julii 15 dnia Ziemstwa Zawileyskiego, i roku teraźnieyszego septembra 10 Sądu Głów. Wileń. 2go Depar., na zadowolenie wszystkich antecessorskich i osobistych W. Wincentego Czechowicza wierzycieli i pretensorow, w Ptcie Zawiley. w majętności Kraszonie ustanowiony; za przybyciem w dniu 17 idącego miesiąca na mieysce, reguły temiż Remissami na zjazd pierwszy przepisane, spełniając; komportacyą, wszelkich dowodow debita i kredyta probujących, na sześcio-tygodniową persystencyą w dniu 15 następującego miesiąca decembra w Kancellaryi Ziem. Pttu Zawiley. wszystkim pozwanym pod karami sprzeciwieństwa dopełnić nakazał, dzień 17 junii przyszłego 1829 roku, na ostateczne dzieła konkursowego rozsądzenie, przeznaczył, i ze względu na zruynowane w majętności Kraszonie mieszkanie, a ztąd niewygodną lokacyą, za wolą Remissy Ziemskiey, i zgodą stron, juryzdykcyą swoją do miasta Powiatowego Swięcian przenieść postanowił, o czém Sąd Exdywizorski strony do konkursu interessowane zawiadamia. 1828 nowembra 21 dnia.

Dominik Bielikowicz Sędzia Ziem. Zaw. Ex.
Ignacy Gosiewski Sędzia Grodz. Zawiley. i Exdywizor.
Piotr Puciata P. Z. Ihu. Exdywizor.
Regent Antoni Swirszczewski.

---

2 Od Wileńskiey Skarbowey Izby powtórnie ogłasza się, iż w niey na przedaż różnego rodzaju drzew, mogących bydź wyprowadzonemi za granicę, podług ustanowionych cen w przyłożoney przy ninieyszém Wiadomości, naznaczono targi 3, 4 i 5 następującego grudnia tego roku; do kupienia których i przekonania się o rozmiarach długości i grubości, zechcą życzący przybydź do tey Izby na oznaczone terminy, dla zawarcia umowy.

Starszy Leśniczy Wileń. Gubernii Uszakow.
Naczelnik Stołu Kisielewicz.

W i a d o m o ś ć

O drzewach naznaczonych w zagraniczną przedaż.

W Wiłkomierskim powiecie: znayduje się rosnącego 590 drzew, i 60 sążni kubicz. drew z powału.

W Oszmiańskim: rosnącego 1170 drzew.

W Rosieńskim: rosnącego 1492 drzew.

W Kowieńskim: rosnącego 610 drzew, i drew z powału 280 sążni kubicz.

Starszy Leśniczy Wileń Gubernii Uszakow.
Naczelnik Stołu Kisielewicz.

W i a d o m o ś ć

O podwyższonych cenach drzew budowlowych sosnowych, oddanych na przedaż do użytku partykularnego i na potrzebę skarbową, we wszystkich powiatach Wileńskiey Gubernii.

Ułożona d. 29 lipca 1825 roku.

Długość sążni	Grubość wierszkow wkomlu.	W odległości wiorst.		
		5.	10.	15 i więcey.
		Kopieyki.		
Trzech.	4	40	35	25
	5	55	40	35
	6	70	55	40
	7	100	80	70
	8	165	135	105
	9	195	165	135
	10	215	195	165
Czterech.	4	75	60	40
	5	90	70	45
	6	105	80	75
	7	165	135	105
	8	260	200	170
	9	300	260	200
	10	320	300	260
Pięciu.	4	95	75	55
	5	110	95	80
	6	170	140	110
	7	260	200	170
	8	385	325	250
	9	425	385	325
	10	475	425	385

Uwaga: 1). Jodłowe, pichtowe i lipowe drzewa budowlowe o trzecią część tańsze od sosnowych; brzozowe, olchowe i osinowe budowlowe drzewa o połowę od sosnowych.

Zgodno Naczelnik Stołu Kisielewicz.

---

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięty w Wileńskiey guberníi w Wileń. Pcie za nieokazanie paszportu zbiegły włościanin Łukasz Iwanow powiadający na examinie, że jest rodem z miasta S. Petersburga poddany Jenerała Alexandra Pietrowicza Demidowa, od którego lat temu 16 uciekł, dla nieprzedstawienia do potwierdzenia tego naymnieyszych dowodow na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 augusta 1807 r. 15

oktobra 1817 i 31 lipca 1824, i Naywyżey potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, rezolucyą tego Rządu 31 przeszłego augusta zapadłą, uznany za włoczęgę i odesłany na mocy zalecenia Pana Zarządzającego Ministeryum Wewnętrznych Spraw do Rygi do aresztantskiey roty do robot w fortecy; oczem uwiadamiają się właściciel albo gromada do którey ten włoczęga może należeć. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 5⅝ wiersz., twarzy wielkiey bladey, nosa miernego, oczu żółtokarych, włosow na głowie i wąsach światłych, brodę goli, z tyłu na szyi znak od wrzodu, religii Greko-Rossyyskiey, od urodzenia lat 50.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powytczyk Wincenty Kwiatkowski.

---

3 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięty w Wileńskiey Gubernii w Szawelskim powiecie za nieokazanie na piśmie świadectwa, zbiegły włościanin Siergiey Siemienowa syn Jefimow Synicyn, powiadający na examinie, iż jest poddanym Tulskiey Gubernii, winiowego powiatu ze wsi Marszyna, należącey do obywatelki Maryi Alexandrowey Licharewey, gdzie w ostatniey rewizyi zapisany, zkąd temu czwarty miesiąc, aby niebył wzięty w rekruty uciekł ze dworu, dla nieprzedstawienia do potwierdzenia tego naymnieyszych dowodow, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 augusta 1807 r. 15 oktobra 1817 i 31 lipca 1824, i Naywyżey potwierdzonego 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, rezolucyą tego Rządu 7 przeszłego septembra zapadłą, uznany za włoczęgę i odesłany na mocy zalecenia Pana Zarządzającego Ministeryum Spraw Wewnętrznych do Rygi do aresztantskiey roty do robot w fortecy; o czém uwiadamiają się właściciel albo gromada do którey ten włoczęga może należeć. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz 5⅛ wiersz., twarzy małey podługowatey suchey, na którey z lewey strony dwie brodawki, nosa miernego, oczu błękitnych, włosow na głowię ciemnych, wąsy i brodę goli, religii Greko-Rossyyskiey, od urodzenia lat 30.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powytczyk Wincenty Kwiatkowski.

3 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięty w Wileńskiey Gubernii w mieście Wilnie za nieokazanie paszportu, niewiadomego stanu człowiek Wincenty Krzysztofa syn Iwanowski, powiadający na examinie, iż się urodził w mieście Wilnie na Popławskiey ulicy, we własnym rodzicow swoich domie, iż po śmierci rodzicow zostawszy się w małoletności, znaydował się w Klasztorze Dzieciątka Jezus 5 lat, naostatek zaymowałsię robotami u różnych obywateli Wileńskich do czasu wzięcia jego pod straż; lecz po zrobionym przez mieską Wileńską Policyą isku, gdy takowe jego powiadanie pokazało się fałszywem, na mocy ukazow Rządzącego Senatu 29 augusta 1807 r. 15 oktobra 1817 i 31 lipca 1824, i Naywyżey potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, rezolucyą tego Rządu 15 przeszłego 7bra zapadłą, uznany za włoczęgę i odesłany na mocy zalecenia Pana Zarządzającego Ministeryum Wewnętrznych Spraw do Rygi do aresztantskiey roty do robot w fortecy; o czém uwiadamiają się właściciel albo gromada do którey ten włoczęga może należeć. Przymioty jego: wzrostu 2 arsz. 6 wiersz., twarzy małey, nosa wielkiego, oczu żółtawych, włosow na głowie ciemnobląd, wąsy i brodę goli, religii Rzymsko-Katolickiey, od urodzenia lat 26.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powytczyk Wincenty Kwiatkowski.

3 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Wzięta w Wileńskiey gubernii w mieście Wilnie za próżniackie życie dziewka Anna Stankiewiczówna, powiadająca na examinie, naprzód że gdzie się urodziła, jakiego stanu i do kogo należy nie wie, a potém że się urodziła w Grodzieńskiey gubernii, Słonimskiego powiatu lecz w jakiem mianowicie mieyscu takoż niewie: bo od małoletności włóczyła się po różnych mieyscach, zaymując się naprzód służbami, a potém nierządném życiem; na mocy 6go punktu Naywyżey potwierdzoney 22 marca tego roku Opinii Rady Państwa, za rezolucyą Gubernialnego Rządu 28 przeszłego czerwca nastałą, uznana za włoczęgę i odesłana do Tobolskiey Magistratury o zsyłkowych dla osiedlenia w Syberyi, o czém uwiadamiają się właściciel oney lub gromada do którey mogła należeć. Przymioty pomienioney Stankiewiczówny: wzrostu 2 arsz. 2 wiersz., twarzy okrągley czystey białey, nosa małego, oczu karych, włosow na głowie ciemnobląd, religii Rzymsko-Katolickiey, od urodzenia lat 20.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.
Powytczyk Wincenty Kwiatkowski.

---

2 Ninieyszym podaję do publiczney wiadomości, jako zostająca w obowiązku Guwernatki JPani de Domo Idé Julia Mioch, w domu moim w majątku Dzięciołowiczach w gubernii Grodzień. w Pcie Wołkowyskim w parafii Wołpiańskiey leżącym, w dniu 6 listopada zrana o godzinie 5 żyć po cztero miesięczney chorobie przestała, a że niezostawiła żadnego na pismie rozporządzenia pozostałey ruchomości (spisaney w przytomności uproszonych świadkow, i przez nich opieczętowaney), ani o mieyscu znaydowania się swey familii i przeto niżey podpisany zawiadamiam wszystkich, z jakiegobądź zrzódła sukcessorow, mogących mieć prawo do takowey pozostałości, aby naydaley w przeciągu 6 miesięcy przybywali do pomienionego wyżey majątku Dzięciołowicz, z dowodami prawnemi, dla jey odebrania, w przeciwnym razie takowa ruchomość, jako ulegająca korrupcyi, długo trzymana w złożeniu bydź nie może, przeto za wiedzą Policyi mieyscowey, z publicznego targu sprzedaną zostanie, a pieniądze za nią zebrane, w myśl życzeń ustnych przed śmiercią, (po odtrąceniu na pogrzeb expensowanych), do domu Dobroczynności Grodzieńskiey przeszlą się. Takową awizacyą podając do gazety Kuryera Lit. własnoręcznie podpisuję. Datt w Dzięciołowiczach mca listopada 10 d. 1828 roku.

Kazimierz Połubiński b. Sędzia Z. P. W.

Pozwolono drukować. Wilno d. 23 listopada 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Excerpt Oświadczenia z Protokułu Potocznego Sądu Ziemskiego Pttu Mińskiego w dacie poniżey wyrażającey się zapisanego, pod pieczęcią urzędową Ziemską tegoż Pttu roku 1828, miesiąca nowembra 17 dnia w skutek podaney prośby i nastałey za oną rezulucyi stronie potrzebującey jest wydan.

2 Roku 1828 miesiąca nowembra 11 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Pttu Mińskiego stanąwszy osobiście JW. Tadeusz Swiętorzecki b. Marszałek Pttu Mińskiego, Oświadczenie do zapisania podał w następney treści: oświadczający się nayprzód w roku 1823 marca 20 dnia wydał, a tegoż roku i miesiąca dnia 21 w Sądzie Ziem. Pttu Mińs. dla Star. Icki Heszeliowicza Syrkina plenipotencyą przyznał, przez którą za świadectwem Mińskiey Kazienney Pałaty w roku 1823 marca 20 dnia za N. 1355, na swobodność z majątku Trzaskow-

szczyzny dusz 94 wydanym, pozwolił wchodzić w podrady i oddawać w załog; powtóre w roku 1825 septembra 27 dnia wydał a tegoż roku i miesiąca 28 dnia w Sądzie Ziemskim Pttu Min. dla tegoż Icki Heszeliowicza Syrkina plenipotencyą przyznał, przez którą za świadectwem Mińskiey Kazienney Pałaty w roku 1825 miesiąca februaryi 5 dnia za N. 614 wydanym, na wolność dusz 24 z majątku Trza kowszczyzny w Miń. Ptcie położonego, również pozwolił oświadczający się pomienionemu Icce Syrkinowi wchodzić w podrady i w załog oddawać: potrzecie, w roku 1823 miesiąca augusta 16 dnia wydał, a tegoż roku i miesiąca dnia 17 w Sądzie Ziem. Pttu Miń. dla Star. Chai Szmuyłowey Syrkinowey plenipotencyą przyznał, przez którą za świadectwem pod N. 1899 na wolność dusz 60 z majątku Hanunty wydanym również pozwolił wchodzić w podrady i w załog oddawać: poczwarte w tymże roku miesiącu i dniu wydał oświadczający się i oną w dacie teyże samey jak i powyższą w tymże Sądzie Ziem. Miń. plenipotencyą dla Star. Chai Szmuyłowey Syrkinowey plenipotencyą przyznał, przez którą za świadectwem pod N. 1883 na wolność dusz 50 z majątku Budkowa wydanym, podobnież pozwolił wchodzić w podrady i w załog oddawać, a przez powyższe cztery plenipotencye nadał moc oboygu Syrkinom małżonkom od siebie stanowienia plenipotentow, i w załog oddawania, dziś zaś kiedy interessa oświadczającego się wymagają, aby pomienione świadectwa na wolność dusz powierzone do podradow i załogow, oraz same autentyczne plenipotencye miał sobie zwrócone, przeto pomienione wyżey cztery plenipotencye to jest: dwie Ickowi Heszeliowiczowi Syrkinowi mężowi a dwie Chai Szmuyłowey Syrkinowey żonie wydane, cofa, unikczemnia, i za niebyłe ogłasza, a ten samem że oni oboje Syrkinowie, ani plenipotenci od nich ustanowieni na mocy oświadczającego się plenipotencyow nie działać, w żadne podrady wchodzić, kontraktow stanowić, w załog dusz oddawać, ani w żadnym urzędowym mieyscu, ani też komu z prywatnych osob pod jakie bądź ewikcye opisywać nie mają mocy i prawa. O czym całą Publiczność i wszelkie władzy urzędowe oświadczający się zawiadamia, i aby o tém unikczemnieniu plenipotencyow wyżey dattami pomienionych wszystkim w ogólności wiadomem było przez gazety krajowe ogłosić postanawia, w czém ninieysze oświadczenie własną ręką podpisuję (u tego oświadczenia podpis takowy). Tadeusz Swiętorzecki Marszałek b. Pttu Miń.

Zgodno z Protokułem L. Bartoszewicz Z. P. M. Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 22 listopada 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

2 Jan Makołaja syn Jurewicz, od urodzenia swojego wieku lat przeszło 20 liczący: urody mierney, twarzy gładkiey białey, oczu szarych, włosow na głowie światło rudych, mało umiejący pisać; za zaleceniem Sądu Niższ. Ziem. Telsz. skaską dobawkową przy majątku W. Wincentego Zudyckiego Prez. Grodz. Telsz. Eydyniki zwanym zapisany, nieposłuszny zwierzchniczym rozporządzeniom, nie chcąc płacić podatkow skarbowych, dobrawszy dekret wywodowy takiemuż imieniowi posługujący, poczyniwszy wiele szkod, w r. 1828 pierwszych dni 7bra bez pasportu zbiegł jeżeliby kto onego zbiega koleją zwyczayną dostawił wkrótce właścicielowi, oświadcza że za przetrzymanie jego żadnych kar dopominać się nie będzie.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

3 Magistrat miasta Grodna mając się za spełnieniem ukazu Rządu Gubernskiego Litewsko-Grodzieńskiego dnia 13 nowembra roku idącego z N. 40,384 wyszłego, a po uczynieniu w dniu dzisieyszym postanowienia podaje do powszechney wiadomości, że świadectwo wydane przez tenże Magistrat w roku 1823 decembra 31 dnia JW. Sztatskiemu Sowietnikowi Swieteczynowi, a przez Sąd Główny 2gi Departament Gubernii Grodzień. w 1824 r. februaryi 19 dnia N. 246 stwierdzone, co do dziedzictwa swobodności i wartości na summę rubli sr. 1,276 kop. 87½ domu murowanego w mieście Grodnie nad brzegiem rzeki Niemna pod N. 618 położonego, od Przezdzieckich nabytego, z przyczyny zupełnego opuszczenia tego domu i oddania jego ruinie, zostało unikczemnione, i tenże dom przeznaczonym został mocą konstytucyi 1764 r. nawet na sprzedaż z publiczney licytacyi, dla czego za takowym świadectwem że ten JW. Swietczyn nie ma mocy już nic działać, i jeśli ono może bydź nawet gdziekolwiek oddane pod jakowy zakład, że nic stanowić i żadney pewności nadawać nie może, tenże Magistrat przez gazetę Litewskiego Kuryera ogłasza. Datt Grodno nowembra 19 dnia 1828 roku.

Józef Rauteberg Burmistrz.

Regent Cyrnkof.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą, etc. etc. etc.

2 Pozew edyktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszu zeszłey ś. p. Maryanny z Gąseckich pierwo Pileckiey a potem Laskowskiey Kap. W. b. Pol. w mieście Wiłkomierzu sądzić się mający, z instancyi Ur. Józefa Pileckiego Regenta Kowieńskiego wynosi się po Ur. Adama Kniazia Zagiełła b. Marszałka Wiłkom. do złożenia testamentu ś. p. Anny Gąseckiey będącego w ręku obżałgo exaktora, po Józefa Połońskiego Regenta Kommissyi Radziwiłłowskiey do złożenia rachunku do familii Gąseckich przez zeszłą Laskowskę o zł. pol. 2100 z rzeczy tenuty z majątku Ostrowka wynikłey regulującey się pretensyi, a przez żałgo, dla przeyrzenia i zakommunikowania familii Gąseckich obżałmu przesłanego, oraz do okazania ile z kapitałów po zeszłey Elżbiecie Szmykowskiey na schedę zeszłey Laskowskiey od roku 1816 apr. 23 zyskano lub przynależy, po Annę z Gąseckich Mikuliczowę Prezydentowę i sukcessorów zeszłego Justyna Mikulicza z dokładem opieki do zwrótu 10 sztuk bydła, lub opłaty wartości onych; oraz do zwrótu za 1811, 1812 i 1813 podatkow i rekrutczyzny wedle kwitów; po Stanisława Gąseckiego do opłaty 1200 zł. gr. 15, za rachunkiem zeszłey Laskowskiey z rzeczy wspólney arędowney possesyi majątku Ostrówka wynikłych; po Franciszkę Swiętochowskę Sędzinę o zapłatę podroszczyzny na włościanach folwarku Pauzol przez zeszłą Laskowskę arędowanego; po Antoniego Dowtorta Rządcy majątku Lopiow UUr. Siwickich do przyświadczenia z jakiey kolei wynikł oblig przez zeszłą Las-

kowskę Bartoszewiczowi wydany: po Jana Truskowskiego, lub jey sukcessorów do opłaty rub. sr. 15 z procentami zeszłey Laskowskiey zawinionych; po Belgardowę Radczynę Kowień. do zwrótu cz. zł. 12 lub złożenia rewersu one zeszłey Johanny Iliniczowey, oraz do zwrótu wydatków prawnych, i tego wszystkiego sądzenia co z rodzaju sprawy wypadać będzie.

R. 1828 mca 8bra 30 d. Woźny świadczę, iż trzy kopie pozwu edyktalnego w sprawie WJPana Józefa Pileckiego Regenta Kowień. 1dną JW. Adamowi Kniaziowi Zagiełowi b. Marszałkowi powiatu Wiłkom. w Radziunach: 2gą WJPani Annie z Gąseckich Mikuliczowey Prez. Gran. Wiłkom. i jey potomstwu z dokładem opieki w Radecku, 3cią gbra 5 WJPani Franciszce Swiętochowskiey Sędzinęy w Pauzolach czyli Poradiniach w Pcie Wilł. podałem: 4tą WJPanu Józefowi Połońskiemu Regentowi Kommissyi Radziwiłłowskiey do miasta Wilna w mieyscu rezydencyi pocztą w dniu 6 przesłałem, o stawaniu przed Sądem Exdywizorskim w mieście Wiłkomierzu sądzić się mającym w każdym czasie zawiadomiłem.

Felicyan Andruszkiewicz Woźny Ptu Wiłł.

R. 1828 mca nowembra 5 d. przed aktami Grodz. Ptu Wiłł. stawając obecnie Woźny w górze wyrażony, relacyą podanego pozwu urzędowie zeznał. Przyjąłem Grodzki Wiłkom. Regent Onufry Makarski.

Wolno drukować. d. 20 listopada 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

3. *Oświadczenie imieniem Komornika Ptu Wiłkomierskiego Antoniego Zaremby czyni się w rzeczy następney, dekretem Exdywizorskim z majętnościów zeszłego Józefa Siesickiego podkomorzęgo Ptu Wił. w Januszewie, roku 1824 mca januaryi 25 d. zapadłym, mając sądzoną sobie summę rub. sr. 950, oświadczający się Komornik Antoni Zaremba dostał lokacyą w samych dzikowiznach, mszarnikach i bagnach, gdzie żadnym przemysłem ekonomicznym intraty naymnieyszey obmyślić niepodobna. Takową tedy lokacyą będąc zupełnie skrzywdzonym apelować musiał do Sądu Głł. Lit. Wileń. 2go Depart. i appelacyą podanym pozwem, oraz wpisaniem aktoratu w Sądzie Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu popart, przez appelacyą zaś tę i pozew wyrzekłszy się oświadczający wydzieloney tak haniebney schedy i oney nie obeymując, czekał poprawy wyroku Exdywizorskiego w Sądzie Głł.; a gdy tymczasem Exdywizya wyrażona jako doczesna Ukazem Senackim w roku 1825 marca 11 d. nastałym unikczemniła się i w mieyscu tey exdywizya wieczysta została przeznaczona: wyniósł był zapozwy oświadczający się w roku tymże 1825 do Sądu Gł. Litt. Wileń. 2go Departamentu po sukcessorów i kredytorów zeszłego Siesickiego Podkomorzego w celu uzyskania wskutek Ukazu Senackiego wieczystey Exdywizyi i przez nią przyspieszenia sobie rozprawy; lecz za przypadnieniem roku 1826 maja 31 dnia Aktoratu w Sądzie Gł., z takowych zapozwow sukcessor Podkomorzyc Ignacy Siesicki syn zeszłego Podkomorzego Siesickiego, possydując znaczną część pozostałego od Exdywizyi majątku i nie życząc sobie nowey Exdywizyi skondemnować siebie dopuścił, poczym w roku 1826 junii 2 dnia wyniósł powtórny zapozew oświadczający się do Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu loco peragende executionis, ale za tym pozwem aktorat w roku 1826 julii 13 dnia zawołany na nieszczęście oświad[illegible] więc koleją gdy się przewlekła satysfakcya, a zwłaszcza gdy uważał oświadczający się, że strony niektóre mające dobrą z Exdywizyi lokacyą zaprzeczali nowey Exdywizyi, postanowił i oświadczający się czekać rozprawy z aktoratu apellacyynego acz nie mając żadnego procentu z zasądzoney dekretem Exdywizorskim sobie należności: bo zrzekłszy się przy apellacyi schedy wydzieloney z Exdywizyi jako jest wyżey wyrażono, nie obeymował oney, we swoim władaniu nie miał i nie ma, którey i dopiero przez tę oświadczenie do wiadomości publiczney podające się powtórnie zrzekając się, toż oświadczenie ręką własną podpisuję. Dat. 1828 mca 9bra 15 dnia.*

Antoni Zaremba Komornik Ptu Wiłkomier.

Roku 1828 mca 9bra 15 dnia przed Sądem Ziem. Ptu Wileń. stawając osobiście WJP. Antoni Zaremba Komor. Ptu Wiłł. ninieysze oświadczenie stosownie do rezolucyi w dniu dzisieyszym nastałey wpisać do protokułu Sądowego podał i one w tymże protokule własnoręcznie podpisał.

Sędzia Ziem. Ptu Wileń. Stanisław Drzewicki. Regent Zienkowicz.

Czytano Benedykt Juszkiewicz.

Wolno drukować. Wilno d. 15 listopada 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

Kurs wexlow i pieniędzy:

St. Petersburg dnia 13 nowembra.

Na Londyn	na 3 miesiące	pens	$10\frac{5}{8}$	za rub. assygn.
— Amszterdam	— 65 dni	cens	—	
— — —	— 3 mies.	—	—	
— Hamburg	— 65 dni	szil. ban.	—	
— — —	— 3 mies.	— —	—	
— Paryż	— 70 dni	santim.	—	
— — —	— 3 mies.	— —	—	

Czerw. zł. holend.	11 r. 30 kop.
Rubel złoty	3 — 86 —
Rubel srebrny	3 — 70

Nieustający dochod Kommissyi umorzenia

6% assygnacyami	—	procen.
6% srebrem	—	
5% takoż	—	

Dnia 16 nowembra.

Na Londyn	na 2 mies.	pens.	$10\frac{19}{32}, \frac{5}{8}$	za rub. assygn.
— Amsterdam	na 65 dni	cens	$52\frac{3}{4}$	
— — —	3 miesiące		$52\frac{7}{8}$	
— Hamburg	— 65 dni	szil. bank	$9\frac{9}{16}$	
— — —	3 miesiące	— —	$9\frac{9}{32}$	
— Paryż	na 70 dni	— — —	—	
— — —	3 miesiące	— —	$110, 110\frac{1}{4}$	

Czerwony złoty holenderski	— r. — k.
Rubel srebrny	3 — 86 —
Rubel srebrny	3 — 78 —

Nieustający dochod Kommissyi umorzenia długow:

6% assygnacyami	$106, 106\frac{1}{2}$	procen.
6% srebrem	—	
5% takoż	88	

Ryga d. 12 nowembre.

Na Hamburg	— 65 —	6. szil.	$9\frac{2}{3}\frac{1}{2}$.
— Londyn	na 3 mies.	pens.	$10\frac{2}{3}\frac{1}{2}$.
Rubel srebrny	3 rub.		72 kop.
Stary alberts-reichstaler	4 —		$68\frac{3}{4}$ —

Odessa d. 4 nowembra.

Na Wiedeń	— 1 mies.	kreyc.	$25\frac{1}{4}\frac{7}{8}, 25\frac{2}{4}\frac{3}{8}$.
— Liwornę	— 75 dni	sold.	$24\frac{2}{4}\frac{2}{7}$.
— Londyn	na 3 mies.	pens.	$10\frac{2}{2}\frac{0}{3}$.
— Paryż	— 3 mies.	sant.	109.
— Tryest	— 1 mies.	kreyc.	$25\frac{2}{4}\frac{3}{8}$.
— —	— 3 —	— —	$25\frac{4}{5}$
— Moskwa	— 8 i 10 dni	k.	$99\frac{1}{2}, 99\frac{3}{4}$.

Machmud miękki — —	14 r. 68 k.	— r. — k.
— — twardy — —	12 r. 60 —	— — —
Rub. sr. — — — —	3 r. 76 —	3 r. $76\frac{1}{2}$ k.
Rupje stary — — —	2 r. — —	— — —
— — nowy — — —	2 r. 3 —	— — —
Talar hiszpański — —	4 — 97 —	4 — 98 —
Czer. zł. holl. — —	11 r. 30 —	11 — 34 —